

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קס"ו ע"ב

פרשת וישלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קס"ו ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

הָרַע אֶת־מֶר, בְּגִין דְּאִיהוּ מְקַטְרָגָא תְּדִיר לְגַבֵּי בְנֵי נֶשָׂא, וַיֵּצֵר הָרַע אִיהוּ אָרִים לְבִיָּה וְרַעוּתִיהָ דְּכַר נֶשׁ בְּגִאוּתָא וְאִזִּיל אֲבַתְרִיהָ מְסַלְסֵל שְׁעָרֶיהָ וּבְרִישִׁיהָ עַד דְּאִיהוּ אֲתַגְּאֵי עָלֶיהָ וּמְשִׁיף לִיהָ לְגִיָּהֶנּוּ.

תרגום לעברית

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמֵר, (מִשְׁלֵי יב) טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לֹא מִמֶּתְכַבֵּד וְחָסֵר לָחֶם. פָּסוּק זֶה נֶאֱמַר עַל יֵצֵר הָרַע, מְשׁוּם שֶׁהוּא תָּמִיד מְקַטְרֵג לְבְנֵי אָדָם, וַיֵּצֵר הָרַע מֵרִים לָבוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם בְּגִאוּתָא, וְהוֹלֵךְ אַחֲרָיו, מְסַלְסֵל בְּשְׁעָרוֹ וּבְרִאשׁוֹ, עַד שֶׁמִּתְגַּאֵה עָלָיו וּמוֹשֵׁף אוֹתוֹ לְגִיָּהֶנּוּ.

טקסט הזוהר

אֲבָל טוֹב נִקְלָה, הֵהוּא דִּלָּא אִזִּיל אֲבַתְרִיהָ דִּיֵּצֵר הָרַע וְלָא אֲתַגְּאֵי כָּלִל וּמֵאִיף רוּחִיהָ וְלְבִיָּה וְרַעוּתִיהָ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, וְכִדִּין הֵהוּא יֵצֵר הָרַע מִתְּהַפֵּף לְעֶבֶד לוֹ, דִּלָּא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עָלָיו, וְהֵהוּא בַר נֶשׁ שְׁלִיט עָלָיו כְּמָה דְּאֵת אָמֵר, (בְּרִאשִׁית ד) וְאֵתָה תִּמְשָׁל בּוֹ.

אֲכַל טוֹב נִקְלָה - אוֹתוֹ שָׁלַא הוֹלֵךְ אַחֵר יֵצֵר הָרָע וְלֹא מִתְנַגֵּא כָּלֵל וּמִנְמִיָּה רוּחוֹ וְלִבּוֹ וּרְצוֹנוֹ אֶל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוֹ אוֹתוֹ יֵצֵר הָרָע מִתְהַפֵּף לוֹ לְעֶבֶד, שֶׁלֹּא יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, וְאוֹתוֹ אִישׁ שׁוֹלֵט עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ד) וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ.

טקסט הזהיר

מִמִּתְכַּבֵּד, כְּמָה דְּאֶמְרֵן דְּאִיהוּ אוֹקִיר גְּרַמִּיָּה מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרֵיהָ אֶתְנַגֵּא בְּרוּחִיהָ, וְאִיהוּ חֲסֵר לָחֶם, חֲסֵר מִהִימָנוּתָא כְּמָה דְּאֵת אֶמֶר, (ויקרא כא) לָחֶם אֱלֹהֵיוּ וְגו' (ויקרא כא) לָחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מִקְרִיבִים וְגו'.

תרגום לעברית

מִמִּתְכַּבֵּד - כְּמוֹ שֶׁאֶמְרֵנוּ, שֶׁהוּא מְכַבֵּד עַצְמוֹ, מְסַלְסֵל בְּשַׁעְרוֹ, מִתְנַגֵּא בְּרוּחוֹ, וְהוּא חֲסֵר לָחֶם - חֲסֵר אֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא) לָחֶם אֱלֹהֵיוּ וְגו', (שם) לָחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מִקְרִיבִים וְגו'.

טקסט הזהיר

דְּבַר אַחֵר טוֹב נִקְלָה (ועבד לו'), דָּא יַעֲקֹב דְּמֵאִיָּה רוּחִיָּה לְגַבִּיָּה דְּעָשׂוֹ. בְּגִין דְּלִכְתָּר לִיְהוִי עֶבֶד לוֹ וַיִּשְׁלֹט עָלָיו וַיִּתְקַיֵּם בֵּיהּ (בראשית כז) יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָךְ לְאוֹמִים וְגו', וְעַדִּין לֹא הָוָה זְמַנִּיָּה כָּלֵל. אֲלֹא בְּגִין דְּסָלִיק לִיָּה יַעֲקֹב לְבַתֵּר יוֹמִיָּא, וְעַל דָּא הָוָה מִיד נִקְלָה. וְלִכְתָּר הָהוּא דְּאִיהוּ מִתְכַּבֵּד יְהֵא עֶבֶד לוֹ, הָהוּא דְּאִיהוּ חֲסֵר לָחֶם יְהֵא עֶבֶדָא לְהָהוּא דִּי־הָבּוּ לִיָּה רוּב דְּגֵן וְתִירוֹשׁ.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ - זֶה יַעֲקֹב שֶׁהִנְמִיָּה רוּחוֹ לְעָשׂוֹ כְּדִי שֶׁאַחֵר כֶּה יִהְיֶה לוֹ עֶבֶד וַיִּשְׁלֹט עָלָיו וַיִּתְקַיֵּם בּוֹ (בראשית כז) יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָךְ לְאוֹמִים וְגו', וְעַדִּין לֹא הָיָה זְמַנּוֹ כָּלֵל, אֲלֹא מִשּׁוּם שֶׁהָעֶבְרִי יַעֲקֹב לְסוּף הָעַמִּים. וְעַל זֶה הָיָה מִיד נִקְלָה,

ואחר כך אותו שמתכבד יהיה עבד לו. אותו שהוא חסר לחם יהיה עבד לאותו שנתנו לו רב דגן ותירוש.

טקסט הזוהר

תא חזי, על דא בגין דיידע יעקב דאצטריך ליה, השתא אתהפך ליה נקלה. ויותר חכמה ועקימו עבד בדא, מכל מה דעבד לגבי דעשו. דאילו הוה ידע עשו חכמה דא יקטיל ליה לגרמיה ולא ייתי לדא, אבל כלא עבד בחכמתא, ועליה אמרה חנה (שמואל א ב) יי יחתו מריכו וגו' ויתן עז למלכו וגו':

תרגום לעברית

בא ראה, על זה, משום שיידע יעקב שהצטרך לו, עכשו התהפך לו לנקלה, ויותר חכמה ועקמומיות עשה בזה מכל מה שעשה לעשו. שאלו היה יודע עשו חכמה זו, יהרג את עצמו ולא יבא לידי זה, אבל הכל עשה בחכמה, ועליו אמרה חנה (שמואל אב) ה' יחתו מריכו וגו' ויתן עז למלכו וגו'.

טקסט הזוהר

ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה. מיד פתח יעקב לאתהפכא ליה לעבדא, בגין דלא יסתפל עשו באינון ברכאן דברכיה אבוי, דהא יעקב סליק לון לבתר כדקא אמרן.

תרגום לעברית

ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה. מיד פתח יעקב להתהפך לו לעבד כדי שלא יסתפל עשו באותן ברכות שברכו אביו, שהרי יעקב העביר אותן לסוף, כפי שאמרנו.

אמר רבי יהודה מאי חמא יעקב דשדר ליה לעשו ואמר עם לבן גרתי, וכי מה עבד בשליחותיה דעשו (דאמר) מלה דא. אלא לבן הארמי קליה אזיל בעלמא דלא הוה בר נש דישתזיב מניה, דהוא הוה חרש בחרשין ורב בקוסמין, ואבוי דבעור הוה, ובעור אבוי דבלעם, דכתיב (יהושע יג) בלעם בן בעור הקוסם, ולבן חכם בחרשין וקוסמין יתיר מכלהו, ועם כל דא לא יכיל בייעקב. ובעא לאובדא לייעקב בכמה זיינין הדא הוא דכתיב, (דברים כו) ארמי אובד אבי.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, מה ראה יעקב ששלח לעשו ואמר עם לבן גרתי, וכי מה עשה בשליחותו של עשו [שאמר] דבר זה? אלא לבן הארמי, קולו הלה בעולם, שלא היה אדם שינצל ממנו, והוא היה מכשף בכשפים וגדול בקוסמים, ואבוי בעור היה, ובעור אבוי בלעם, שכתוב (יהושע יג) בלעם בן בעור הקוסם, ולבן חכם במכשפים ובקוסמים יותר מכלם, ועם כל זה לא יכל לייעקב, ורצה לאבד את יעקב בכמה כלי זין. זהו שכתוב (דברים כו) ארמי אבד אבי.

טקסט הזוהר

אמר רבי אבא כולי עלמא הוי ידעי דלבן הוה רב חכימין וחרשין וקוסמין, ומאן דבעי לאובדא בחרשוי לא אשתזיב מניה, וכל מה דידיע בלעם מניה הוה. וכתיב ביה בבלעם (במדבר כב) כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר. וכולי עלמא הוו מסתפי מלבן ומחרשוי, ומלה קדמא דשדר יעקב לעשו אמר עם לבן גרתי.

תרגום לעברית

אמר רבי אבא, כל העולם היו יודעים שלבן היה גדול החכמים והמכשפים והקוסמים, ומי שרצה לאבד אותו בכשפיו, לא נצל ממנו, וכל מה שידע בלעם - ממנו היה, וכתוב בבלעם (במדבר כב) כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר, וכל העולם היו

פוחדים מלכן ומכשפיו. ודבר ראשון ששלח יעקב לעשו - אמר עם לכן גרתי.

טקסט הזוהר

ואי תימא דזעיר הוה גרח או שתא. לאו הכי, אלא ואחר עד עתה, עשרין שנין
אתאחרית עמיה. ואי תימא דלא סליק בידי כלום. ויהי לי שור וחמור, אינון תריין גזרי
דינין, דכד מתחברן תרווייהו כחדא, לא מתחברן אלא לאבאשא עלמא. ובגין כך
כתיב, (דברים כב) לא תחרש בשור ובחמור יחדו.

תרגום לעברית

ואם תאמר שמעט היה, חדש או שנה - לא כך, אלא ואחר עד עתה, עשרים שנה
התאחרתי עמו. ואם תאמר שלא עלה בידי כלום - ויהי לי שור וחמור. אותם שני גזרי
דין, שפשניהם מתחברים יחד, לא מתחברים אלא להרע לעולם, ולכן כתוב (דברים
כב) לא תחרש בשור ובחמור יחדו.

טקסט הזוהר

צאן ועבד ושפחה, אלין אינון כתרי תתאי דקטל קודשא בריך הוא במצרים (שמות יב)
בכור בהמה (שמות יב) בכור השבי (שמות יא) בכור השפחה, הדא הוא דכתיב צאן
ועבד ושפחה. מיד מסתפי הוה עשו ונפק לקדמוניה, ודחילו הוה ליה מייעקב כמה
דהוה ליה לייעקב מעשו.

תרגום לעברית

צאן ועבד ושפחה - אלו הם כתרים תחתונים שהרג הקדוש ברוך הוא במצרים, (שמות
יב) בכור בהמה, (שם) בכור השבי, (שם יא) בכור השפחה. זהו שכתוב צאן ועבד
ושפחה. מיד היה עשו פוחד ויצא כנגדו, ופחד היה לו מייעקב כמו שהיה לייעקב מעשו.

לבר נש דְהוּה אָזיל בְּאַרְחָא, עַד דְהוּה אָזיל שְׁמַע עַל חַד לְסִטִּים דְהוּה כְּמִן בְּאַרְחָא, פִּגַּע בִּיה בַּר נֶש אַחֲרָא. אָמַר לִיה מִמָּאן אַנְתָּ, אָמַר לִיה מִפְּלוּנִי לְגִיּוֹן אַנְא, אָמַר לִיה סִטִּי לָךְ מִגִּבְאֵי דְכָל מָאן דְקָרִיב בְּהֶדְאֵי חַד חוּיָא אַנְא מִיִּיתִי וְקִטִּיל לִיה. אָזִל הֵהוּא בַּר נֶש לְהֵהוּא לְגִיּוֹן, אָמַר לִיה חַד בַּר נֶש אֲתִי וְכָל מָאן דִּי קָרִיב בְּהֶדְיָה נְשָׁכִיָּה חַד חוּיָא דְהוּא מִיִּיתִי

לְאִישׁ שְׁהִיָּה הוּלֵךְ בְּדֶרֶךְ. עַד שְׁהִיָּה הוּלֵךְ, שְׁמַע עַל לְסִטִּים אֶחָד שְׁהִיָּה אוֹרֵב בְּדֶרֶךְ. פִּגַּשׁ אוֹתוֹ אִישׁ אַחֵר, אָמַר לוֹ: מִמִּי אַתָּה? אָמַר לוֹ: אֲנִי מִלְּגִיּוֹן פְּלוּנִי. אָמַר לוֹ: סִטָּה לָךְ מִלְּפָנַי, שְׁכַל מִי שְׁקָרֵב אֵלַי, אֲנִי מִבִּיא נְחָשׁ אֶחָד שְׁהוֹרֵג אוֹתוֹ. הֵלֵךְ אוֹתוֹ הָאִישׁ לְאוֹתוֹ הַלְּגִיּוֹן. אָמַר לוֹ: אִישׁ אֶחָד בָּא, וְכָל מִי שְׁקָרֵב אֵלָיו, נוֹשֵׁף אוֹתוֹ נְחָשׁ אֶחָד שְׁהוּא מִבִּיא, וּמֵת.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.